

تاریخ در اینترنت

میرهادی حسینی

○ میرهادی حسینی

عضو هیات علمی دانشگاه تربیت معلم تهران

<http://www.ttu-flh.com/hoseini/index.htm>

۳ - راهنمای آموزش خط هیروگلیف برای دانشجویان تاریخ و منابع مطالعاتی در این زمینه.

۴ - ترجمه‌های موجود از استاد هیروگلیف که در موزه باستان‌شناسی دانشگاه پنسیلوانیا نگهداری می‌شود.

۵ - راهنمای شکل حروف (Fonts) و نرم‌افزارهای موجود در زمینه هیروگلیف.

در این بخش می‌توان، فایل حاوی حروف هیروگلیف را از این سایت به رایگان روی کامپیوتر خود بارگذاری (Download) کرد. این کار از طریق اتصال به آدرس زیر هم امکان‌پذیر است:

<http://babel.uoregon.edu/Yamada/Fonts/egyptian.html>

فایل فوق در سایت دانشگاه اورگان^۱ در آمریکا نگهداری می‌شود.

۶ - پیوندهایی به سایت‌های مصرشناسی در اینترنت.

۷ - پیوندهایی به سایت‌های اینترنتی در ارتباط با اسکندر شامل: زندگی نامه - مقالات و پژوهش‌ها، منابع، کتب، فیلم‌های تلویزیونی.

۸ - سایت‌های مربوط به هرودوت شامل مقالات و ترجمه‌های مختلف از کتاب تاریخ هرودوت.

ب) «مجله بیزانس» وابسته به همین پایگاه که از طریق آدرس زیر در اینترنت قابل دسترس است:

<http://www.isidore-of-seville.com/goudensoorn/>

هم‌اکنون نهمین شماره این مجله در این پایگاه قرار گرفته است. این شماره برای میستان سال ۲۰۰۲ منتشر گردیده است.

ج) درباره مورخان و شخصیت‌های تاریخی مشهور قرون میانی، بهویژه قرن ششم میلادی (روم شرقی) مانند ژوستی نین، تنودورا، پروکوپیوس.

ابندا به سایت زیر وارد شوید:

۱ - مقاله‌ای از جیمز آن ایوانز،^۲ استاد بازنثسته مطالعات مذهبی و خاور نزدیک دانشگاه بریتیش کلمبیا در معرفی پروکوپیوس.

این مقاله از طریق اتصال به آدرس زیر هم قابل دریافت است:

<http://www.nupedia.com/article/short/Procopius+of+Caesarea>

جایگاه گرگان در تاریخ ایران باستان

ورکانا^۳ نام قدمی گرگان (سرزمین گرگ) در جنوب شرقی دریای خزر می‌باشد. این منطقه پایخت برخی از حکومت‌های باستانی در ایران بوده است. برای آشنایی با اهمیت تاریخی این منطقه بهویژه در دوره باستان و آثار تاریخی آن به سایت زیر وارد شوید:

<http://medlem.spray.se/davidgorgan/History.html>

آشنایی با کتاب تاریخ هرودوت در دانشگاه تافتر:

دانشگاه تافتر^۴ در آمریکا، متن انگلیسی کتاب دوم هرودوت را (مجموعاً در ۱۸۲ فصل) در پایگاه اینترنتی خود گنجانده است. برای مطالعه این مطالب به سایت زیر وارد شوید:

<http://www.Perseus.tufts.edu/GreekScience/hdtbk2.html>

اوین فصول این کتاب با تاریخ پادشاهی کمبوجیه آغاز می‌شود.

بانک اطلاعات تاریخ قرون وسطی و باستان:

تیم اسپالدینگ^۵ محقق و پژوهشگر کمبریج و میشیگان در آمریکا، پایگاهی را با هدف ارائه اطلاعات تاریخی در حوزه تاریخ باستان و قرون وسطی را اندازی کرده است. آدرس این سایت چنین است:

<http://www.isidore-of-seville.com>

برای تبدیل نظر و یا طرح پرسشی خاص از این پایگاه به آدرس پست الکترونیکی زیر، نامه ارسال کنید:

editor@isidore-of-seville.com

پس از ورود به این پایگاه، در ذیل عنوان «تمدن باستانی و قرون وسطی» پیوندهای زیر مشاهده می‌شود:

الف) هیروگلیف: راهنمای محققین برای یادگیری هیروگلیف مصری.

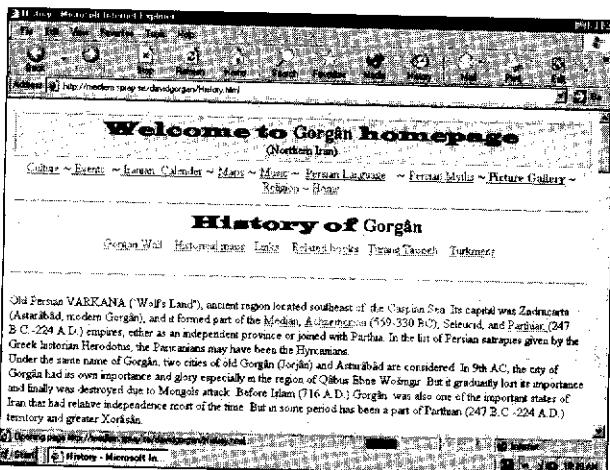
ادرس زیر هم کاربران را به این بخش متصل می‌کند:

<http://www.isidore-of-seville.com/hieroglyphs/>

این بخش حاوی مطالب زیر است:

۱ - مقدمه‌ای به هیروگلیف

۲ - مطالبی پیرامون کشف رمز هیروگلیف

۲ - مقاله‌ای در مورد پروکوپیوس در دایرةالمعارف بریتانیکا.
۳ - معرفی کتابی از آوریل کامرون^۱ از دانشگاه آکسفورد در انگلیس در مورد پروکوپیوس.

۴ - نقد و بررسی پژوهش دکتر کامرون در مورد پروکوپیوس از شائون توگر^۲ استاد دانشگاه بلفارست.

۵ - مقاله‌ای از دایرةالمعارف کاتولیک در مورد مورخ موردنظر که از طریق آدرس زیر هم قابل دسترس است:

<http://www.newadvent.org/Cathen/12450a.htm>

۶ - مقاله‌ای در دایرةالمعارف کلمبیا در مورد پروکوپیوس که از طریق آدرس زیر هم قابل مطالعه است:

<http://www.bartleby.com/65/PR/Procops.html>

۷ - مقاله‌ای از جیمز ایوانز درباره زندگی نامه رُوستی نین از سایت اینترنتی «امپراتوران روم» که از طریق آدرس زیر هم قابل دسترس است:

<http://www.roman-emperors.org/justinia.htm>

۸ - مقاله‌ای از ایوانز در مورد تودورا (همسر رُوستی نین اول)

۹ - مقاله‌ای از آدریان فورتسکو^۳ در دایرةالمعارف کاتولیک در مورد رُوستی نین.

(د) موزه باستانی استانبول (موزه کاخ بزرگ) واقع در منطقه سلطان احمد استانبول که آثاری از دوره امپراتوری بیزانس را در خود نگهداری می‌کند.

آدرس اینترنتی این بخش نیز چنین است:

<http://www.isidore-of-seville.com/istanbulmosaic/>

ه) ابن خلدون در اینترنت:

این بخش حاوی معرفی شخصیت علمی ابن خلدون، پایگاه‌های اینترنتی در ارتباط با ابن خلدون، مقالات و اندیشه‌های وی است. آدرس این قسمت در اینترنت چنین است:

<http://www.isidore-of-seville.com/ibnkhaldun>

اسکندر:

پایگاه دکتر اسپالدینگ، از طریق آدرس اینترنتی زیر به معرفی اسکندر مقدونی می‌پردازد:

<http://www.isidore-of-seville.com/Images of Alexander>

در این پایگاه، اطلاعات زیر وجود دارد:

(الف) پیوند maps حاوی نقشه‌های تاریخی از دوره اسکندر است. این نقشه‌ها عبارتند از:

۱ - بیست و چهار نقشه از امپراتوری اسکندر که توسط توماس ویلیام^۴ تهیه شده است.

۲ - سی و هفت نقشه از حکومت اسکندر بزرگ، فتوحات و لشکرکشی آن.

۳ - ده‌ها نقشه تاریخی از جهان باستان و جایگاه امپراتوری اسکندر در آن.

۴ - نقشه‌هایی از ایران و اطراف آن در دوره اسکندر.

۵ - یکصد و سی و هفت نقشه از مقوقنه شرقی.

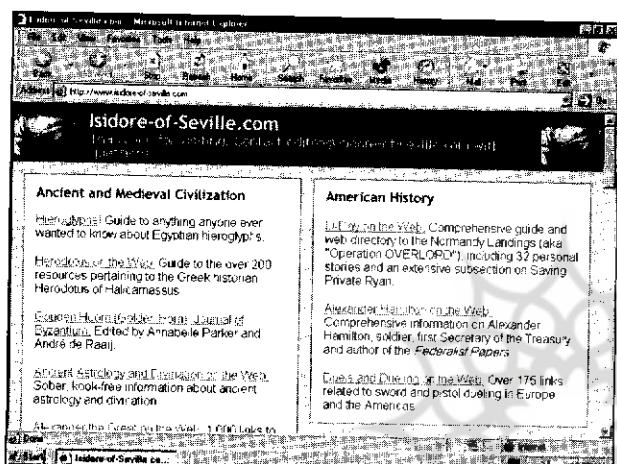
۶ - نقشه‌های تاریخی از امپراتوری اسکندر که در موزه دانشگاهی پنسیلوانیا نگهداری می‌شود.

(ب) پیوند Antiquity و یا اتصال به آدرس زیر، مورخین را با آثار تاریخی دوران اسکندر آشنا می‌سازد:

<http://www.isidore-of-seville.com/Images of Alexander/Antiquity.html>

یکی از بخش‌های ارزشمند این صفحه، نمایش فهرست مفصلی از تصاویر سکه‌های دوره مقدونی است که مطالعه آن برای مورخین و باستان‌شناسان، حائز اهمیت می‌باشد.

(ج) پیوند Renaissance پژوهشگران را با اطلاعات و پایگاه‌های آشنا می‌سازد که تأثیرات تاریخ، هنر و فرهنگ مقوقنه را در رنسانس، بررسی کرده‌اند. این بخش بیشتر به تأثیرات هنر، نقاشی و معماری اشاره می‌کند.

همچنین آدرس زیر در همین پایگاه، به معرفی شخصیت و زندگی اسکندر مقدونی می‌پردازد:

<http://www.isidore-of-seville.com/Alexanderrama.html>

این صفحه حاوی پیوندهایی است که کاربران را با مجموعه مقالات، کتب، فیلم، منابع مطالعاتی و غیره در رابطه با شخصیت تاریخی اسکندر آشنا می‌سازد.

هروdotus در پایگاه اسپالدینگ:

در پایگاه تاریخی دکتر اسپالدینگ و یا از طریق اتصال به آدرس اینترنتی زیر، می‌توان با شخصیت و آثار تاریخی مورخ بزرگ عهد باستان یعنی هروdotus آشنا شد:

<http://www.isidore-of-seville.com/herodotus>

در این صفحه مطالب زیر وجود دارد:

(الف) مقالات و پژوهش‌هایی در مورد هروdotus که توسط گروهی از محققین تالیف شده است از جمله:

۱ - خود مثالی در هروdotus، تالیف سوزان شلیرو^۵، TAPA، ۲۰۰۰، میلادی،

۲ - تصور هروdotus از زبان‌های بیگانه، توماس هریسون، Histos ۱۹۹۸،

۳ - هروdotus و رُوستی نین، تروسدیل. س. براؤن، "نشریه تاریخ باستان،

۴ - مطالعاتی در تاریخ هروdotus، پیتر دراو^۶، ۱۹۹۵ م.

۵ - شرق، شرق است و غرب، غرب: کلیشه‌های ملی در آثار هروdotus،

کریستوفر پلینگ^۷، Histos ۱۹۹۷،

۶ - گزارش هروdotus از نبرد Eclipse، توماس ووردن^۸، مجله الکترونیکی

است. فهرست کامل مطالب موجود در تاریخ هرودوت که در این پایگاه گنجانده شده عبارتند از:

۱ - «کوروش» شامل: امپراتوری ایران - فتح امپراتوری ماد - متون بابلی - فتح لیدیه - فتح بابل - ایونی - کوروش در مصر - بناهای دوره کوروش - کمبوجیه و مصر.

۲ - «داریوش»، شامل: مرگ کمبوجیه در سوریه - داریوش در شرق - ایرانیان در مقدونیه

۳ - اسپارتا، پلوبوئز، کروسوس، ایونی، ساموس و ...

۴ - آتنی ها

۵ - شورش ایونی

۶ - نبرد مارتن و حمله ایران

۷ - نبرد سلامیس و پلاهه

۸ - آخرین بخش این قسمت با عنوان «هرودوت به عنوان یک نویسنده»

جایگاه تاریخی هرودوت را در جهان باستان بررسی کرده است.

کلیه مطالب فوق از طریق اتصال به آدرس زیر هم قابل دسترس است:

<http://www.herodotus web site.co.uk/Herodotus.htm>

همچنین در این پایگاه و از طریق اتصال به آدرس اینترنتی زیر می توان با مطالب ۹ اثر هرودوت که به صورت متن الکترونیکی (E-Text) در این

پایگاه گنجانده شده، آشنا شد:

<http://www.herodotuswebsite.co.uk/Text/exttext.htm>

یکی دیگر از بخش های مهم این پایگاه، کتابشناسی تاریخ هرودوت است.

چنانچه به آدرس زیر متصفح شوید، با فهرست متن الکترونیکی (E-Text) در این زمینه تاریخ هرودوت و ترجمه های آن آشنا خواهید شد:

<http://www.herodotuswebsite.co.uk/Bibliography/newbib.htm>

این کتابشناسی شامل موارد زیر است:

۱ - ترجمه های موجود از تاریخ هرودوت:

محققین متعددی کتاب تاریخ هرودوت را به زبان های مختلف، به ویژه لاتین ترجمه کرده اند. در میان این پژوهشگران می توان به ابری د سلینکارت،^{۱۰} ۱۹۹۲ م / والتر بلانکو،^{۱۱} ۱۹۹۶ م / جرج راولینسون،^{۱۲} ۱۸۵۸ م / اوسوین موری^{۱۳} اشاره کرد.

ترجمه جرج راولینسون در ایران توسط غ. وحید مازندرانی ترجمه و توسط مرکز انتشارات علمی و فرهنگی منتشر گردیده است.

۲ - پیشنهاد تاریخ باستان

در این زمینه می توان به کتاب های زیر اشاره کرد:

O فرنگ لغت باستانی آکسفورد، تالیف سیمون هورن بلور^{۱۴} و آنتونی آسیافورد،^{۱۵} انتشارات دانشگاه آکسفورد، ۱۹۹۶ م.

O تاریخ مصور یونان باستان، کمبریج، تالیف پائول کارتلنج^{۱۶} انتشارات دانشگاه کمبریج، ۱۹۹۷ م.

O تاریخ باستان، نویل مورلی،^{۱۷} انتشارات بریستول، ۱۹۹۹ م.

۳ - پیشنهاد تاریخی آتن:

در این بخش نیز به معرفی کتاب های زیر پرداخته شده است:

O جهان هرودوت، آ. سلینکارت، انتشارات فونیکس.

این کتاب از پنج فصل تشکیل شده است:

فصل اول: معرفی شخصیت، روش تاریخ نگاری و مسائل مربوط به هرودوت.

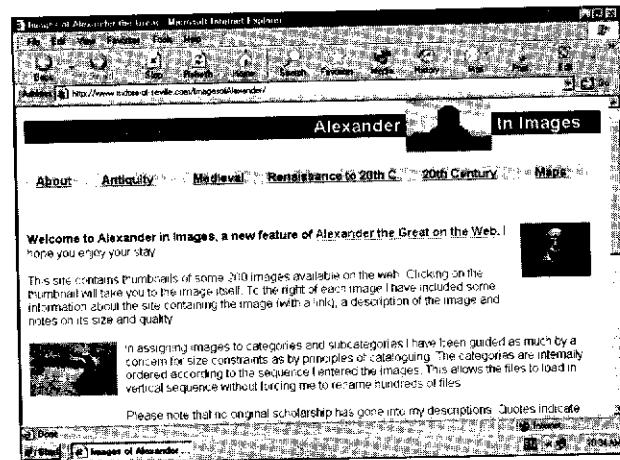
فصل دوم: یونان قبل از جنگ های ایران.

فصل سوم: جنگ های ایران.

فصل چهارم: ادبیات یونانی.

فصل پنجم: دولت شهر و دمکراسی در آتن.

O دنیای آتنی، تالیف A.C.T.J. انتشارات دانشگاه کمبریج، ۱۹۸۴ م.

باستانی، ماه مه، ۱۹۹۷ م.

۷ - هرودوت: مشکلات، روش ها و شرق شناسی او، ک. واترز،^{۱۸} ۱۹۸۵ م.

۸ - زن اسپارتان در تاریخ هرودوت.

۹ - قضیه تاریخی در تاریخ هرودوت، کارول آبرناتی، "دانشگاه تولان،^{۱۹}

۱۰ - هرودوت، پدر تاریخ، دیوید پیپس،^{۲۰} مجله دانشجویی تاریخی، دانشگاه

لویولا،^{۲۱} ۱۹۸۹-۹۰ م.

۱۱ - روایت تاریخی در تاریخ هرودوت، نانسی تولین.^{۲۲}

۱۲ - تقویم در دوره هرودوت، بل هولون.^{۲۳}

۱۳ - از هرودوت تا هالی وود: اسطوره های در مصر باستان، کارول س.

پاتون.^{۲۴}

(ب) متون و ترجمه های موجود از تاریخ هرودوت که از طریق اتصال به

آدرس زیر هم قابل دریافت است:

<http://www.isidore-of-seville.com/herodotus/3.html>

این صفحه حاوی مطالعه زیر است:

۱ - ترجمه تاریخ هرودوت، جرج راولینسون،^{۲۵} آرشیو باستانی اینترنت، تمام

این کتاب در نه قسمت قابل دریافت است.

۲ - ترجمه جدید از هرودوت، شلومو فلبرام.^{۲۶}

۳ - منتخبی از تاریخ هرودوت: جنگ های ایران، ترجمه ادبی از لوئیس

استلیز.^{۲۷}

۴ - منتخبی از تاریخ هرودوت، ترجمه لین ساولی ویچ.^{۲۸}

(ج) فهرست کتاب هایی که در مورد هرودوت نوشته شده است. در میان این

کتبه می توان به موارد زیر اشاره کرد:

۱ - روش تاریخی هرودوت، دونالد لاتیز.^{۲۹}

۲ - الهیات و تاریخ: مذهب هرودوت، توماس هریسون.

۳ - هرودوت و ریشه های روابط سیاسی، نورما نامپسون.^{۳۰}

(د) جنگ های ایران:

در این بخش تحقیقات زیر قابل دریافت است:

۱ - از آمدن مادها و یارسانها تا مرگ داریوش سوم، و. ج. انورموس.^{۳۱}

۲ - جنگ های ایران، زانیس سیگل، ۲۱ دانشگاه تمپل.^{۳۲}

۳ - اسناد تاریخی در رابطه با جنگ های باستانی ایران، ویلیام. م.

مورای.^{۳۳}

۴ - جنگ های ایران و یونان، پیتر گرین، ۱۹۹۶ م.

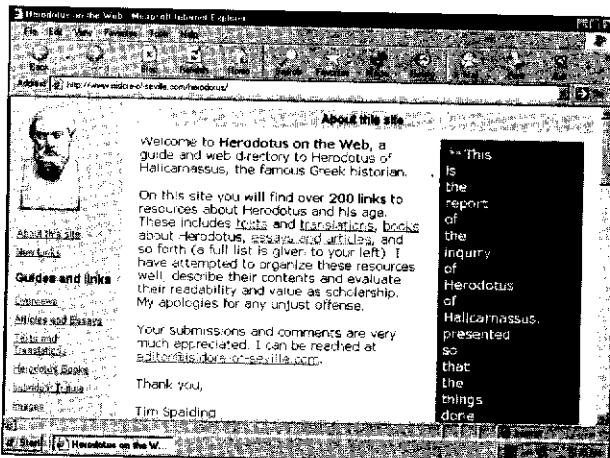
پایگاه اینترنتی هرودوت:

پایگاه اینترنتی هرودوت از طریق آدرس زیر به معرفی شخصیت هرودوت

و آثار وی می پردازد:

<http://www.herodotus web site.co.uk/>

دکتر جان کیستون،^{۳۴} از انگلیس، طراحی و راه اندازی این پایگاه را انجام داده

<http://www.livius.org>

کاربران پس از ورود به این پایگاه با موضوعات و مقالات متعددی روبرو می‌شوند از جمله:

۱ - بابل باستان:

معرفی تاریخ باستانی بابل، فتح آن به دست کوروش در ۵۳۹ ق.م. سقوط نینوا و استقلال آن از اشور در ۶۴۶ ق.م.

۲ - مصر باستان و تاریخ فراعنه مصر از قدیمی‌ترین ایام (۲۶۸۶ ق.م) تا سال ۳۰ ق.م.

۳ - تاریخ باستانی یهود: مخالفان یهود، قوم یهود، جنگ بین یهودیان و رومیان و تخریب بیت المقدس در سال ۷۰ ق.م و...

۴ - روم باستان: پادشاهان روم باستان

۵ - کارناز باستانی:

۶ - یونان باستان و اسکندر بزرگ.

۷ - ایران باستان: در این بخش اطلاعات زیر قابل دریافت است:

۰ حمله اسکندر به ایران.

۰ کتبیه بیستون.

۰ فتح بابل توسط کوروش.

۰ نقشه‌برداری تاریخی از مناطق مختلف (سرزمین اعراب، اربیل، ارمنستان، پارتیان، جاده ابریشم و...)

۰ معرفی شخصیت‌های سلطنتی (اسکندر، اریستون، آستیاک، آتوسا، کوروش، رکسانه و...)

۰ معرفی شخصیت‌های دیگر (اردامینا، آتروپات، زرتشت و...)

۰ متفرقه (اهورمزدا، راهشاهی، آریانی‌ها، اوستا، بیستون، امپراتور پارتی، فرهنگ یونانی و ایرانی، ساسانیان، ساتراپ و...)

گروه تاریخ در دانشگاه‌های جهان:

گروه تاریخ دانشگاه آتنو^{۱۰}، ماتیل در فیلیپین:

برای آشنایی با این گروه به آدرس زیر وارد شوید:

<http://www.ateneo.edu/soss/deptprog/link07.htm>

این گروه آموزشی، در سه حوزه تخصصی تاریخ به فعالیت مشغول است:
«تاریخ آسیا»- «تاریخ غرب»- «فلسفه تاریخ».

گروه تاریخ دانشگاه سن کارلوس^{۱۱}- فیلیپین

http://www.usc.edu.ph/hist_dept.htm

گروه تاریخ كالج فلسفه و علوم اجتماعی دانشگاه فیلیپین

<http://web.kssp.upd.edu.ph/history/>

گروه مطالعات اسلامی دانشگاه ملبورن- استرالیا

گروه مطالعات اسلامی دانشگاه ملبورن در استرالیا (وابسته به دانشکده هنر)، پژوهش‌هایی را در حوزه تاریخ، فرهنگ و تمدن کشورهای اسلامی

۰ آتنی‌ها، تالیف کریستین میر، «انتشارات کتاب‌های متروبليس، ۱۹۹۹ م.

۴ - پیشینه تاریخی مقدونیه:

در این مورد به کتاب «تاریخ مقدونیه» تالیف ن. هاموند^{۱۲} و ج. گریفید^{۱۳}، ۱۹۷۹ م. اشاره شده است.

۵ - تفسیر تاریخ هرودوت که شامل کتاب‌های زیر است:

۰ تفسیری بر هرودوت، ۲ جلد، انتشارات کلارندون، ۱۹۲۸ م.

۰ تاریخ باستانی، کمبریج، انتشارات دانشگاه کمبریج، ۱۹۸۸ م.

۰ هرودوت و بیستون، جک بالکر، «انتشارات بریستول، ۱۹۸۷ م.

۰ تفسیری بر شش کتاب هرودوت، ای. کوئن، «انتشارات بریستول، ۲۰۰۰ م.

۰ مجموعه تالیفات آ. لیوید^{۱۴} در تفسیر تاریخ هرودوت، ۱۹۷۵، ۱۹۷۶ و ۱۹۷۷ م.

۶ - کتاب‌هایی در زمینه بررسی تاریخی:

۰ هرودوت و تاریخ یونان، جان هارت، «۱۹۹۳ م.

۰ ایران و یونانیان، آ. ر. بورن، «۱۹۶۵ م.

۰ هرودوت به عنوان یک مورخ، ک. واترز، «۱۹۸۵ م.

۰ هکاتوس و کاهنان مصری در تاریخ هرودوت، هیدل. و. آ. «انتشارات گارلند، نیویورک و لندن، ۱۹۳۵ م.

۰ تاریخ هرودوت و منابع آن، د. فهلینگ^{۱۵}، «۱۹۸۹ م.

۷ - مورخین دیگر: که می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

۰ پلواترک دشمن هرودوت، ترجمه آ. ج. بودن، «۱۹۹۲ م.

۰ این کتاب ترجمه کاملی از انتقادات پلواترک بر هرودوت به همراه دیدگاه‌های متترجم می‌باشد.

۰ پوسانیس، راهنمای یونان مرکزی، ترجمه لوی، پ، «جلد اول و دوم» انتشارات پنگوئن

۰ پیوند نقشه‌ها (maps) در پایگاه هرودوت، محققین تاریخ باستان را با

تعدادی از نقشه‌های تاریخی آشنا می‌سازد. این نقشه‌ها عبارتند از:

۰ نقشه جهان شناخته شده باستان توسط هرودوت.

۰ نقشه پلوبونز

۰ نقشه یونان

۰ نقشه امپراتوری ایران در عصر سلطنت داریوش.

۰ نقشه راه‌های نظامی ارتش کوروش.

۰ نقشه نبرد هاراثن.

۰ نقشه جنگ سالامیس.

۰ نقشه جنگ پلاتانی.

یکی دیگر از بخش‌های این پایگاه، «فهرست جدول تاریخی»^{۱۶} در این

سایت است که براساس این جدول، تحولات مهم تاریخ یونان و ایران را از سال

۶۸۰ ق.م. تا ۴۷۹ ق.م. درج کرده است. از طریق اتصال به آدرس زیر هم

می‌توان به این صفحه وارد شد:

<http://www.herodotus web site.co.uk/dates.htm>

بین النهرين باستان

پایگاه اینترنتی جوزف بریگان^{۱۷} از طریق آدرس زیر، توضیحاتی را در مورد

بین النهرين باستان به همراه تصاویر متعددی از آثار این منطقه ارائه می‌دهد:

<http://joseph-berrigan.tripod.com>

تاریخ باستان در پایگاه **Livius**

پایگاه اینترنتی **Livius** در سال ۱۹۹۶ م. توسط یک محقق تاریخ به نام

جونا لندرینگ^{۱۸} از آمستردام هلند طراحی و تاسیس گردید. هدف از این پایگاه

ارائه اطلاعات تاریخی در حوزه تاریخ باستان است. برای آشنایی با این پایگاه

به سایت زیر وارد شوید:

uddin@yahoo.com

اظهر عروس نیز در حوزه تاریخ، تمدن و فرهنگ ژاپن در دوره باستان، معاصر و جنگ دوم جهانی و همچنین تمدن اسلامی در آسیا به تحقیق مشغول است. آدرس پست الکترونیکی وی چنین است:

QOazhar@umcsd.um.edu.my

عبدالرحمن نیز یکی دیگر از اعضای هیات علمی این گروه است که در زمینه تاریخ معاصر روسیه و تاریخ تمدن معاصر اروپا (به ویژه اروپای شرقی) به تحقیق و تدریس مشغول است. از طریق آدرس پست الکترونیکی زیر می‌توان با اوی مکاتبه کرد:

f10zul@umcsd.um.edu.my

گروه تاریخ دانشگاه بهاءالدین ذکریا:

برای آشنایی با گروه تاریخ دانشگاه بهاءالدین ذکریا در مولتان کشور پاکستان به آدرس زیر در اینترنت وارد شوید:

<http://www.bzu.edu.pk/History/index.html>

این گروه آموزشی در سال ۱۹۷۶م. یک سال پس از تأسیس این دانشگاه، بننا نماده شده و هم‌اکنون در مقطع فوق لیسانس و دکتری، دانشجو می‌پذیرد. برای مکاتبه با این گروه، به آدرس پست الکترونیکی زیر نامه بفرستید:

history@bzu.edu.pk

در میان اعضای هیات علمی این گروه، می‌توان به افراد زیر اشاره کرد:

۱- دکتر خرم قدری، در زمینه تاریخ نگاری و فلسفه تاریخ به تدریس مشغول است. آدرس پست الکترونیکی وی چنین است:

kqadir@brain.net.pk

۲- دکتر عبدالرشید خان در زمینه چنین‌های آزادی بخش بین سالهای ۱۸۵۷ تا ۱۹۴۷م. حکومت مسلمانان در اسپانیا در خلال سال‌های ۷۱۱ تا ۱۴۹۲م. و تاریخ اسلام به تحقیق و تدریس مشغول است.

۳- خانم دکتر حمیرا عارف در زمینه تاریخ اسلام در جنوب آسیا، تاریخ محلی، تاریخ پاکستان و فرهنگ اسلامی به تدریس مشغول است. آدرس پست الکترونیکی وی چنین است:

Humaira_Dasti@yahoo.com

۴- خانم دکتر عذرآ اصغرعلی که مطالعات خود را در زمینه نقش زنان در جامعه پاکستان انجام داده است. آدرس پست الکترونیکی وی چنین است:

azrasg@yahoo.com

۵- خانم فرجین الطاف، در زمینه تاریخ اسلام در اسپانیا و نلاش‌های پاکستان برای کسب استقلال بین سال‌های ۱۸۵۷ تا ۱۹۴۷م. به تدریس مشغول است.

۶- آقای محمد شفیق هم در زمینه فلسفه تاریخ، تاریخ نگاری انگلیسی و تاریخ هند در قرون ۱۸ و ۱۹م. به تدریس مشغول است.

تازه‌های پژوهشی در اینترنت:

۰ ایران پس از مرگ اسکندر:

خانم مریم هدایتی در پژوهش با عنوان «ایران پس از مرگ اسکندر و مقاومت آن در جهان هلنی» به تأثیرات فرهنگ مقدونی و هلنی در ایران، به ویژه پس از مرگ اسکندر و تشکیل حکومت سلوکیها، پرداخته است. برای مطالعه این تحقیق به آدرس زیر وارد شوید:

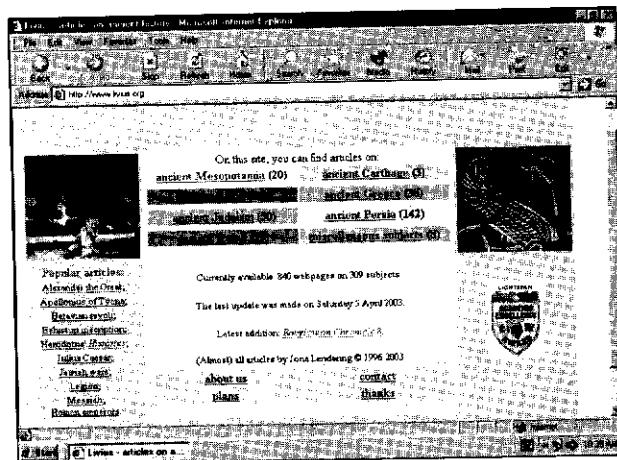
<http://members.tripod.com/~Kekrops/>

Hellenistic-Files/Hellenistic_Persia.html

تاریخ امپراتوری ایران: از کوروش تا اسکندر

تألیف پیر بربیان^۱، پاریس، فایارد (Fayard)، ۱۹۹۶م.

این کتاب توسط دکتر و.واترز ماتیو^۲، استاد دانشگاه پنسیلوانیا مورد نقد و بررسی قرار گرفته است. برای مطالعه این نقد به آدرس زیر وارد شوید:

انجام می‌دهد. آدرس اینترنتی این گروه چنین است:

<http://www.islamic.unimelb.edu.au/>

پس از ورود به این پایگاه، می‌توان با محققین و اعضای هیات علمی (member of staff) این گروه آشنا شد. در میان این محققین می‌توان به افراد زیر اشاره کرد:

۱- دکتر عبدالله سعید که تحصیلات دانشگاهی خود را در زمینه مطالعات اسلامی در عربستان سعودی انجام داده و دکترای خود را در همین زمینه از دانشگاه ملیبورن دریافت داشته است. مهمترین مطالب مورد علاقه وی، پژوهش در زمینه اندیشه اسلامی معاصر، هرمنوتیک اسلامی و روش‌های آموزش زبان عربی است.

۲- دکتر محمد حماد کامل، فارغ التحصیل دکترای فلسفه از پاکستان که تحقیقاتی را در زمینه فلسفه، به ویژه فلسفه و الهیات اسلامی انجام می‌دهد. از دیگر موضوعات مورد علاقه وی، تحقیق در زمینه اندیشه اسلامی معاصر است.

۳- عبدالصمد عبدالله، فارغ التحصیل فرهنگ و زبان عربی از دانشگاه ام القری کشور عربستان سعودی می‌باشد. وی هم اکنون در زمینه اسلام در غرب آفریقا به تحقیق مشغول است.

گروه تاریخ دانشگاه أمریکایی قاهره- مصر

<http://www.aucegypt.edu/history/index.htm>

این گروه آموزشی در سه حوزه تاریخ اروپا، آمریکا و خاورمیانه به فعالیت مشغول است.

گروه تاریخ دانشگاه سلطان قابوس - عمان
برای آشنایی با گروه تاریخ دانشگاه سلطان قابوس در کشور عمان به آدرس زیر وارد شوید:

<http://www.squ.edu.om/art/English/20site/History.htm>

گروه تاریخ دانشگاه مالزی

برای آشنایی با گروه تاریخ دانشگاه مالزی به سایت زیر وارد شوید:

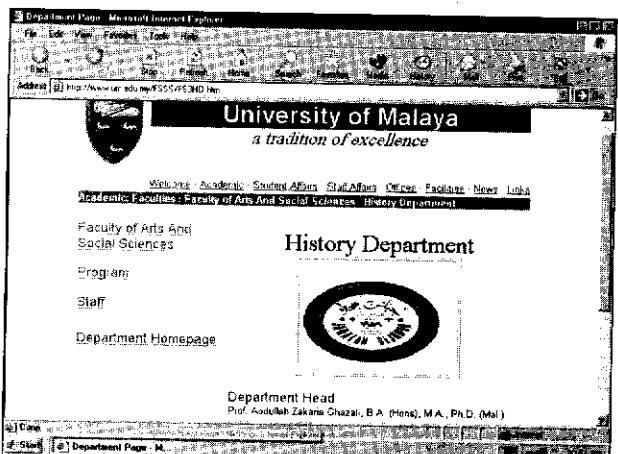
<http://www.um.edu.my/FSSS/FS3HD.htm>

بیشتر استادان این گروه در زمینه تاریخ مالزی مشغول به تحقیق و تدریس هستند. آ.م. نور^۳ عضو هیات علمی این گروه در حوزه تاریخ تفکرات و همچنین اندیشه و متند تاریخی مشغول به تدریس است. آدرس پست الکترونیکی وی چنین است:

arbaiyah@umcsd.um.edu.my

دکتر محمد عثمان، استادیار این گروه نیز در حوزه اسلام و سیاست و همچنین تاریخ و تمدن خاورمیانه به تحقیق و تدریس مشغول است.

همچنین اظہرالدین محمد والی، در این گروه متخصص تاریخ و تمدن هند است. برای مکاتبه و تبادل نظر با او می‌توان به آدرس پست الکترونیکی زیر نامه فرستاد:

۹- عیلام در عصر هخامنشی.

۱۰- عیلام زیر سلطه ساسانی و پس از آن.

از سرودهای ذرتشتی تا اوaz بوریاد

دکتر ایرج بشیری، عضو هیات علمی مؤسسه زبان‌شناسی دانشگاه مینسوتا در آمریکا، پژوهش‌های گسترده‌ای در حوزه تاریخ، فرهنگ و هنر ایران دوره هخامنشی انجام داده است. یکی از این تحقیقات، نوشتنی است که در زمینه سرودهای ذرتشتی تالیف کرده و از طریق آدرس اینترنتی زیر قابل مطالعه است:

<http://www.angelfire.com/rnb/bashiriZorobar/Zorobar.html>

۱۱-

هنر ایران هخامنشی

ایرج بشیری در پژوهشی دیگر با عنوان *هنر ایران هخامنشی* ویژگی‌های هنر و معماری ایران عصر هخامنشی را تدوین کرده است. این مطالب در سایت اینترنت دانشگاه مینسوتا در آمریکا ثبت شده و از طریق آدرس زیر قابل دسترسی است:

<http://www.iles.umn.edu/faculty/bashiri/Achaemenid.html>

در این نوشته، بویژه به ویژگی‌های هنر و معماری تخت جمشید پرداخته شده است.

هنر خاورمیانه باستان

تألیف: دومینیکیو کالن^{۲۳} (محقق بخش باستان‌شناسی غرب آسیا در موزه بریتانیا که سفرهای متعددی را برای کاوش‌های باستانی به عراق، سوریه و ترکیه انجام داده است)، انتشارات دانشگاه کالیفرنیا، ۱۹۹۵، صفحه ۲۴۰.

این کتاب مصور به معروفی هنر باستانی منطقه خاور نزدیک از هزاره هشتم قبل از میلاد تا زمان حمله اسکندر می‌پردازد. فهرست مطالب این کتاب عبارتند از:

۱- از روستا تا شهر: قبل از ۳۰۰۰ قبیل از میلاد.

۲- معبد، قبرستان و کاخ هزاره سوم پیش از میلاد.

۳- تجارت و دیبلوماسی: هزاره دوم پیش از میلاد.

۴- امپراتوران بزرگ: هزاره اول پیش از میلاد.

۵- پارتیان و ساسانیان در کنار فرات: ۲۳۸ ق. م. تا ۶۵۱ م.

۶- حیات مجدد: میراث خاور نزدیک

۷- وقایع نگاری عمومی.

۸- وقایع نگاری بین النهرين

مؤلف همچنین کتاب دیگری به نام «مهرهای خاور نزدیک» از انتشارات دانشگاه کالیفرنیا، به سال ۱۹۷۹ تألیف کرده است.

یونان باستان: پیش از تاریخ قا دوران هلنی^{۲۴}

تألیف: توماس. ر. مارتین^{۲۵}، انتشارات دانشگاه یال، ۲۰۰۰، صفحه ۲۵۴.

<http://ccat.sas.upenn.edu/bmcr/1998/1998-09-10.html>

اوستا: کتاب مقدس زرتشتی
حتا. م. ج. شاپرو^{۲۶} در نوشتاری با عنوان «اوستا: کتاب مقدس زرتشتیان» به ویژگی‌های این کتاب مقدس پرداخته است، برای مطالعه این مطالب به سایت زیر وارد شوید:

<http://www.accessnewage.com/articles/mystic/avest.htm>

هنر ایران باستان: عصر مس و برنز^{۲۷}

تألیف هوشمنگ محبوبیان، انتشارات فیلیپ ویلسون^{۲۸}، ۱۹۹۸، صفحه ۳۶۸
این کتاب هنر دوره هخامنشی، پارتی و ساسانی (از سال ۳۰۰۰ ق. م. قبیل از میلاد تا ۷۵ میلادی) را شامل شده و به آثار مناطق لرستان، املش و اوراتو در فلات ایران (که دارای ساقمه طولانی در تاریخ ایران است) می‌پردازد. دکتر بنیامین محبوبیان (پدر نویسنده حاضر) یکی از تحسینی‌ترین باستان‌شناسان ایرانی است که الهام‌بخش پسر خویش در نگارش این کتاب می‌باشد.

۱۰- ایران باستان: از ۵۵ ق. م. تا ۶۵ م

تألیف یوزف ویسهوفر^{۲۹}

این کتاب ویژگی‌های تمدن ایرانی را در عهد هخامنشی، پارتی و ساسانی بررسی می‌کند. ترجمه فارسی کتاب از سال ۱۳۷۷ تا ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۰ میلادی، از سوی انتشارات فنوس و با ترجمه آقای مرتضی ثاقب‌فر، چهار نوبت به چاپ رسیده است.

سادگی بربور: سرجیوس قدیس بین ایران و روم

تألیف بیزابت کی فودن^{۳۰} (پژوهشگر مرکز تاریخ یونان و روم باستان در آن)، انتشارات دانشگاه کالیفرنیا، ۱۹۹۹، صفحه ۲۴۶

طی قرون پنجم و ششم میلادی، در مرز فرات، حد فاصل بین امپراتوری‌های ایران و روم، شهری قرار داشت که با دیوارهای خیره‌کننده‌ای احاطه شده بود. در آن سوی دیوارها، کلیسای بزرگی واقع شده بود که زیارتگاه سرجیو قدیس بود. سرجیو اواخر قرن چهارم میلادی در روسان^{۳۱} شهید شده بود.

اطراف روسان، گروهی از بربرهای بیابان گرد، از طریق متددین عرب امپراتوری روم ساکن شده بودند. بسیاری از آنان به مقام سرجیوس قدیس حرمت خاصی می‌نهادند. خانم بیزابت کی فودن (مؤلف کتاب حاضر) در این کتاب در بی ترسیم تصویری از ظهور آئین سرجیوس در این جامعه مزدی می‌باشد. مؤلف همچنین جایگاه مسیحیت عربی را در فرهنگ رومی در شرق، به عنوان ادامه دهنده آئین سرجیوس، پس از فتح اسلام مورد بحث قرار می‌دهد.

۱۱- باستان‌شناسی عیلام: شکل‌گیری و استحاله یک دولت باستانی ایرانی^{۳۲}

تألیف: د. پوتز^{۳۳}، انتشارات دانشگاه کمبریج، ۱۹۹۹، صفحه ۵۲۰
از اواسط هزاره سوم پیش از میلاد تا ظهور کوروش، جنوب غربی ایران، در مجاورت سرزمین بین النهرين به عنوان سرزمین عیلام شناخته می‌شد. زبان و فرهنگ عیلامی نیز در این دوره حاکم بود. استحاله فرهنگی از عیلامی به پارسی، یکی از نکات مهم است که پژوهشگران و محققین باستان شناس را به اندیشه واداشته است. کتاب حاضر این تغییر شکل و استحاله را در سرزمین عیلام تشریح می‌کند. مهمترین فصول این کتاب عبارتند از:

۱- عیلام: چه، کی و کجا؟

۲- محیط، هوا و منابع.

۳- منابع بین واسطه عیلامی.

۴- عیلام و اوان (Elam and Awan).

۵- سلسله شیمسکی.

۶- نایب السلطنه‌های بزرگ عیلام و سوسا.

۷- پادشاهی انشان.

۸- دوره عیلامی جدید.

۴۶- Clarendon Press

بی نوشت ها:

۴۷- Jack Balcer

۱- varkana

۴۸- E.I.Mc Queen

۲- Tufts university

۴۹- A.lloyd

۳- Tim spalding

۵۰- John Hart

۴- oregon university

۵۱- A.R.Burn

۵- James Allan Evans

۵۲- Heidel W.A

۶- Averil Cameron

۵۳- Detlev Fehling

۷- Shaun Tougher

۵۴- A.J.Bowden

۸- Adrian Fortescue

۵۵- Levi p.

۹- Thomas w.william

۵۶- index by dates

۱۰- Susan O.shapiro

۵۷- Joseph Berrigan

۱۱- Thomas Harrison

۵۸- Jona Lendering

۱۲- Truesdell S.Brown

۵۹- Ateno-manila

۱۳- Peter Derow

۶۰- San Carlos uniriversity

۱۴- Christopher Pelling

۶۱- Arbaiyah mohd Noor

۱۵- Thomas Worthen

۶۲- Persia After the Death of Alexander and its Resistance to Hellenistic World

۱۶- K.H.Waters

۶۳- Pierre Briant

۱۷- Carol Abernathy

۶۴- W.waters matthew

۱۸- Tulane University

۶۵- Hannah m.G.shapero

۱۹- David pipes

۶۶- Art of Ancient

۲۰- Loyola university

Iran: Copper and Bronze

۲۱- Nancy Thuleen

۶۷- Philip wilson

۲۲- Bell Hollon

۶۸- Josef Wiesehofer

۲۳- Carol S.Paton

۶۹- Elizabeth key fowden

۲۴- George Rawlinson

۷۰- Rusafa

۲۵- Shlomo Felberbaum

۷۱- The Archaeology

۲۶- Lewis stiles

of Elam: Formation and

۲۷- Lynn sawlivich

Transformation

۲۸- Donald lateiner

of an Ancient Iranian state

۲۹- Norma Thompson

۷۲- D.T.Potts

۳۰- V.G. Enormous

۷۳- The dynasty of Shimski

۳۱- Janice Siegel

۷۴- Dominique Collon

۳۲- Temple University

۷۵- Ancient Greece :

۳۳- William m.murray

From Prehistoric to

۳۴- John Kiston

Hellenistic Times

۳۵- Aubrey De Selincourt

۷۶- Thomas R.martin

۳۶- Walter Blanco

۷۷- Raphael Sealey

۳۷- Oswyn Murray

۷۸- Susan P.mattern

۳۸- Simon Hoornblower

۷۹- University of Waterloo

۳۹- Antony Spawforth

۸۰- sheila I.Ager

۴۰- Paul Cartledge

۸۱- In Search of Ancient Rome

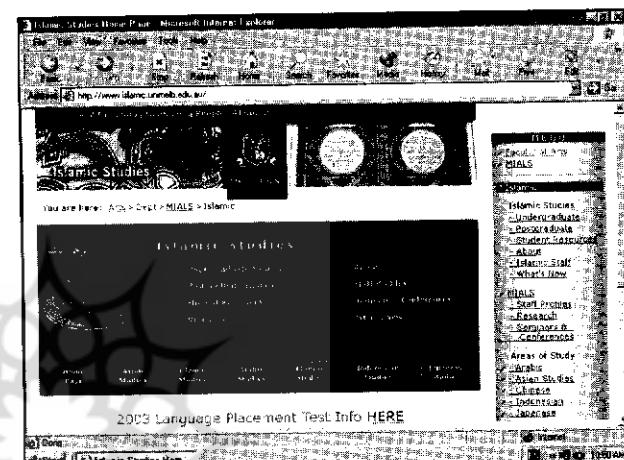
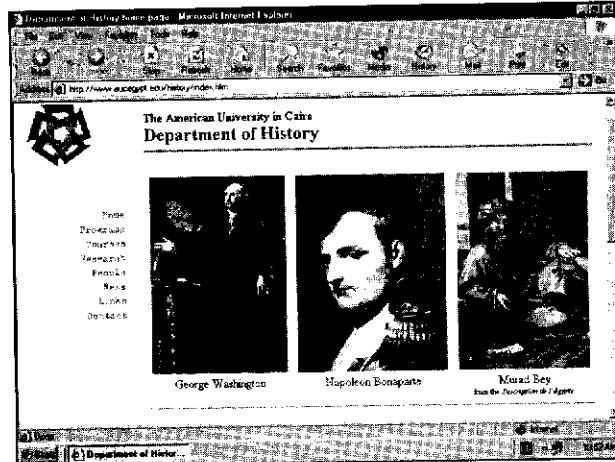
۴۱- Neville Morley

۸۲- Claude moatti

۴۲- Christian meier

۴۳- N.Hammond

۴۴- G.Griffith

مؤلف در این کتاب، تمدن یونان را از عصر سنگ تا قرن چهارم پیش از میلاد بررسی کرده است. توسعه دولت - شهر و جامعه، فرهنگ و معماری آتنی هادر عصر طلایی به همراه تاریخ فرهنگی، اجتماعی، نظامی و سیاسی در این کتاب مدنظر قرار گرفته است.

تاریخ دولت شهرهای یونان: ۷۰۰-۳۲۸ ق.م

رافائل سیالی^{۱۱}، ۱۹۷۶م. انتشارات دانشگاه کالیفرنیا

روم و دشمن

سوزان.پ. مترن^{۱۲} (استادیار تاریخ دانشگاه جرجیا در آمریکا)، ۱۹۹۹م. انتشارات دانشگاه کالیفرنیا، ۲۷۷صفحه.

چگونه رومی ها توانستند یکی از قدرمندترین امپراتوری های جهان را در تاریخ بنیانگذاری کنند؟ این کتاب از جنبه های ادبی، به ویژه تاریخ نگاری به این پرسش پاسخ می دهد. سیاست خارجی روم به ویژه در امور نظامی هم مورد توجه مؤلف است.

داوری بین دول در جهان یونان: ۳۳۷-۹۰ ق.م

(مجموعه جامعه و فرهنگ هلنی، جلد ۱۸)، تأليف: شیلا.ل. آگر^{۱۳} (دانشیار مطالعات کلاسیک دانشگاه واترلو، ۷۸۷، در اونتاریو آمریکا)

نقش و جایگاه حکومت در دولت های یونان باستان موضوع اصلی این کتاب است. در عین حال، از نگاهی دیگر می توان این کتاب را معرفی فرهنگ هلنی در یونان باستان هم به حساب آورد.

در جستجوی روم باستان^{۱۴}

کلود موتی^{۱۵}، ۱۹۹۳م. انتشارات هنری. ن. آبرامز، ۲۰۷صفحه.

شهرهای روم بارها و بارها، در نتیجه جنگ تخریب و بازسازی شد. در این میان، بعضی از این شهرها هرگز بازسازی نشد و بعدها هم اثری از آن باقی نماند. محققین، باستان شناسان و هنرمندان در جستجوی این مکان ها هستند

و این کتاب نیز با همین انگیزه نوشته شده است.